

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, PSČ 975 56

Číslo spisu: A/2013/

V Banskej Bystrici dňa 11.2.2013

Vec: Správa o činnosti NRC za rok 2012

Názov NRC: Národné referenčné centrum pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie, RÚVZ Banská Bystrica.

Personálne obsadenie: Vedúca NRC:
Pracovníci:

MUDr. Katarína Slotová, PhD.

RNDr. Milota Fatkulínová

RNDr. Janka Lafférová

Ing. Dagmar Šaligová

PhDr. Pavlína Bartová

Laboratórni pracovníci :

Emília Kypťová, Oľga Kútiková,

Lucia Murgašová

(Anna Koreňová namiesto Lucie Murgašovej - od r.2013)

Platnosť akreditácie:

Dátum zriadenia: 1.3.1997

NRC zriadené rozhodnutím MZ SR č. 302/97 – A zo dňa 10.2.1997

1. Akreditácia laboratórnych pracovísk.

Osvedčenie o akreditácii má RÚVZ BB od 17. 05. 2004, kedy mu bolo udelené prvé osvedčenie o akreditácii Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) platné do 17.05.2007 (podľa §22 zákona č.264/1999 Z.z. v znení neskorších predpisov Ministerstva hospodárstva SR svojim rozhodnutím zo dňa 7.1.2000 autorizovalo SNAS ako jedinú akreditujúcu osobu na vykonávanie akreditácie v Slovenskej republike).

Skúšobné laboratórium OCHA a Skúšobné laboratórium biológie životného prostredia je akreditované normou STN EN ISO 17 025 od roku 2004.

V roku 2011 prebehla na RÚVZ BB druhá reakreditácia SNAS. RÚVZ BB získalo osvedčenie o akreditácii č.S-156 vydané SNAS dňa 20. 5. 2011, ktoré je platné do 20. 05. 2015.

V máji 2012 v rámci dohľadu SNAS prebehla na pracovisku BŽP externá kontrola kvality vykonávaných skúšok, v rámci ktorej neboli zistené žiadne nedostatky.

Zároveň bol v skúšobnom laboratóriu OCHA vykonaný akreditačným orgánom SNAS prvý dohľad po reakreditácii pracoviska. Posudzovanie bolo zamerané na skúšobné metódy HPLC, IC, GC, TLC, AAS a metódy odberov ovzdušia.

2. Nové metódy

Laboratórium OCHA v hodnotenom období zaviedlo novú metódu na stanovenie acetaldehydu v ovzduší (pracovné a vnútorné) metódou pasívneho aj aktívneho odberu s následnou HPLC/DAD analýzou. V laboratóriu BŽP boli v roku 2012 čiastočne validované zavedené metódy. Na zavedenie nových metód neboli konkrétne požiadavky zo strany terénnych odborov (HŽPaZ, HDM, HV a PPL). Na základe požiadavky odboru HŽPaZ bola pri riešení sťažnosti na prítomnosť cudzopasného hmyzu v ubytovacom zariadení na odber použitá metóda zlepov s následným mikroskopickým vyšetrením. Záchyt ploštice postelnej (*Cimex lectularia*) potvrdil vhodnosť aplikácie tejto jednoduchšej parazitologickej metódy aj na odber vzoriek z prostredia.

3. Merania expozície

V roku 2012 bolo laboratóriom OCHA odobratých 281 vzoriek ovzdušia v ktorých bolo stanovených celkom 995 ukazovateľov. Prevažne sa jednalo o odbery a stanovenia pracovného ovzdušia v súvislosti s expozíciou inhalovateľnej a respirabilnej frakcie pevného aerosólu (PM10 a PM2,5) a chemických škodlivín (polycyklických aromatických uhľovodíkov, prchavých organických látok, izokyanátov, fenolu a pod.) Pracovníci OCHA vykonali 53 meraní mikroklimatických podmienok, čo predstavuje stanovenie celkove 367 ukazovateľov. Vo vnútornom ovzduší budov nevýrobného charakteru boli požadované v sledovanom období najmä merania ukazovateľov mikroklimy, stanovenie oxidu uhoľnatého a chemických kontaminantov ako sú formaldehyd, acetyldehyd a organické rozpúšťadlá.

Odborné analýzy a ťažiskové úlohy v roku 2012:

- ◆ sledovanie a zhromažďovanie odborných informácií z oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie
- ◆ v metodológii merania a hodnotenia expozície:

1. Špecializované pracoviská v oblasti objektivizácie faktorov prostredia na RÚVZ BB

a) Špecializované pracovisko pre stanovenie peľových alergénov v ovzduší

Peľový monitoring v roku 2012 prebiehal od februára do októbra v rámci celej SR (V Banskej Bystrici bol realizovaný monitoring ešte v zmysle nastavbovej odbornej činnosti pracoviska do začiatku decembra. Monitorovacia stanica pri ÚVZ SR v Bratislave vzhľadom na vhodné poveternostné podmienky realizovala monitoring až do konca novembra. Monitorovacia stanica pri RÚVZ KE musela pre poruchu lapača ukončiť monitoring už začiatkom septembra.) Peľové správy sa medializovali štandardne v období február - október.

b) Špecializované pracoviská v oblasti hodnotenia zdravotného rizika a legislatívy –

- Špecializované pracovisko pre peľ v ovzduší
- Špecializované pracovisko pre problematiku roztočov

•
V rámci špecializovanej činnosti bolo laboratóriu BŽP vyšetrené:

aerobiologický monitoring ovzdušia:	počet vzoriek - 267 počet ukazovateľov – 4434 počet analýz – 4434
stanovenie alergénov roztočov v bytovom prachu:	počet vzoriek - 40 počet ukazovateľov – 80 počet analýz – 80

- ◆ v metodológii epidemiologických štúdií, v metodológii hodnotenia rizika: *medzinárodný*

projekt „School Indoor Pollution and Health: Observatory Network in Europe – SINFONIE“

- ◆ vytváranie databáz relevantných údajov v menovaných okruhoch: *databáza kvality vnútorného ovzdušia sledovaných škôl*
- ◆ zbieranie a spracovávanie informácií o situácii v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie a správ a prehľadov o prebiehajúcich štúdiách, výstupov riešených úloh:
  - *Analýza informácií o výskyte alergií a astmy v podmienkach SR s osobitným zameraním na detskú populáciu*
  - *Kontakt so SZU Praha v súvislosti s objektivizáciou kvality ovzdušia v školských zariadeniach a metodického pokynu MZ HH ČR pre meranie a stanovenie chemických, fyzikálnych a biologických ukazovateľov kvality vnútorného prostredia (vyhláška MZ ČR č.6/2003Sb.)*
- ◆ udržiavanie odborného kontaktu so všetkými odbornými zložkami v rámci rezortu MZ SR i mimorezortnými zložkami v SR, ktorých činnosť súvisí s oblasťou hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie:
Národné centrum zdravotníckych informácií, SHMU.
- ◆ udržiavanie odborného kontaktu a spolupráca s odbornými zahraničnými inštitúciami a pracoviskami: *SZÚ Praha, WHO Bonn, VITO Brusel, REC Budapešť, Európska komisia -DG Sanco, JRC, Európska komisia – inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľa,*
- ◆ získané a spracované informácie odovzdávať rôznymi formami nadriadeným zložkám, ako aj odborným pracoviskám pracujúcim v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie na ÚVZ: *vypracované boli 3 odborné stanoviská v súvislosti s problematikou kvality vnútorného ovzdušia budov.*
- ◆ koordinácia činnosti medzi národným referenčným centrom a špecializovanými terénnymi a laboratórnymi pracoviskami RÚVZ v SR: *priebežne*
- ◆ sústavné účinné vzdelávanie odborných pracovníkov národného referenčného centra všetkých kategórií v odbornej problematike hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie: *priebežne*

Medzilaboratórne testy:

Laboratórium **odboru chemických analýz (OCHA)** sa pravidelne zapája do medzilaboratórneho testovania tých ukazovateľov stanovených v zložkách životného prostredia, ktoré sú najčastejšie žiadané pri posudzovaní pracovnej alebo environmentálnej expozície obyvateľstva.

Počas roka 2012 skúšobné laboratórium OCHA preverilo v 12 medzilaboratórnych porovnávacích skúškach (MPS) celkom 63 ukazovateľov. Podľa ročného plánu MPS sa laboratórium v r. 2012 zúčastnilo medzinárodného MPS (CSlab, Praha, ČR) so zameraním na stanovenie 16 derivátov PAU v ovzduší a získalo osvedčenie pre túto skúšku. Ďalšie absolvované MPS boli zamerané na chemické a fyzikálno-chemické ukazovatele v iných maticiach životného prostredia (vody, potraviny).

Laboratórium **oddelenia biológie životného prostredia (BŽP)** sa pravidelne zapája do medzilaboratórneho testovania akreditovaných ukazovateľov v zložkách životného prostredia. V roku 2012 uskutočnilo medzilaboratórne porovnávacie skúšky aj pre peľový monitoring. Nakoľko takéto medzilaboratórne porovnania sa neorganizujú, uskutočnené bolo

porovnanie s pracoviskom na katedre botaniky Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Cieľom porovnania bolo potvrdenie spôsobilosti laboratórií reprodukovať výsledky stanovenia biologických alergénov v ovzduší. V rámci mikroskopickej diagnostiky bola vykonaná kvalitatívna a kvantitatívna analýza preparátov odobratých v roku 2012 monitorovacou stanicou v Banskej Bystrici. Hodnotené boli ukazovatele : peľové zrná, spóry húb (plesní) a biologické častice. Porovnaním dosiahnutých výsledkov obidvoch laboratórií sa potvrdila spôsobilosť laboratórií reprodukovať výsledky peľového monitoringu.

V rámci skvalitňovania odbornej činnosti sa na oddelení BŽP urobila verifikácia a validácia už existujúcich metód a ich zosúladenie s platnou legislatívou. Metódy monitorovania prítomnosti alergénov roztočov v prachu a stanovenie biologických alergénov v ovzduší má toto pracovisko akreditované ako prvé a zatiaľ jediné na Slovensku. Na tieto skúšky sa nevykonávajú medzilaboratórne porovnania, preto kontrolu kvality realizujeme porovnaním sa s niektorým renomovaným laboratóriom.

Metodická a konzultačná činnosť:

Metodická a konzultačná činnosť sa uskutočňovala:

1. Plnenie úloh vyplývajúcich z Akčného plánu pre prostredie a zdravie obyvateľov SR v roku 2012, konkrétne:

„*School Indoor Pollution and Health: Observatory Network in Europe – SINPHONIE*“

Realizácia medzinárodného projektu „SINPHONIE“ je jednou z aktivít Akčného plánu pre prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky III (NEHAP III), ktorý bol schválený vo vláde SR uznesením č.10/2006. Do tohto Akčného plánu boli implementované štyri regionálne prioritné ciele Európskeho akčného plánu pre životné prostredie a zdravie detí (CEHAP). Medzinárodný projekt SINPHONIE je jednou z aktivít v rámci regionálneho prioritného cieľa č.3, ktorý je zameraný na prevenciu a zníženie výskytu respiračných chorôb u detí spôsobených vonkajším a vnútorným znečisteným ovzduším. Na plnení úloh projektu sa zúčastňujú najmä krajiny strednej a východnej Európy.

Medzinárodný gestor : Regionálne Environmentálne Centrum, Maďarsko

Gestor projektu v SR : ÚVZ SR v Bratislave

Plnenie úloh zabezpečuje: ÚVZ SR Bratislava a RÚVZ Banská Bystrica

V súvislosti s vyhodnotením priebehu a výsledkov projektu sa v Szentendre v dňoch 10. 9. - 12. 9. 2012 uskutočnilo pracovné stretnutie riešiteľov projektu SINPHONIE . Pracovné stretnutie expertov zapojených do riešenia projektu bolo zamerané na zhodnotenie priebehu, skúseností, ale najmä výsledkov projektu zameraného na sledovanie kvality vnútorného ovzdušia vybratých základných škôl a zhodnotenie súvislostí medzi kvalitou vnútorného ovzdušia a respiračným zdravím detí. Okrem toho bol projekt zameraný na zhodnotenie energetickej náročnosti objektov základných škôl s cieľom navrhnuť všeobecné odporúčania na dosiahnutie tepelnej pohody v školách počas vyučovania. Po úvodnom privítaní koordinátorky projektu Evy Csobod z maďarského Regionálneho environmentálneho centra (REC) a zhrnutí programu stretnutia experti Európskej komisie –DG Sanco, WHO, JRC, REC, VITO, Európskej komisie – inštitútu pre zdravie a ochranu spotrebiteľa, Národného inštitútu pre životné prostredie a zdravie v Budapešti vo svojich vystúpeniach otvárali otázky v súvislosti s riešením problematiky kvality vnútorného prostredia v základných školách a zdravím detí. Zhodnotená bola kvalita zdravia verejnosti v Európe v súvislosti s kvalitou ovzdušia, zhodnotené bolo riziko ohrozenia zdravia a navrhované boli odporúčania, ako legislatívne zabezpečiť požiadavky na kvalitu a údržbu vnútorného ovzdušia škôl. Všetky uvedené problematiky boli diskutované aj formou panelovej diskusie s cieľom vytvoriť medzinárodný odporúčací materiál na úrovni EU prístupný pre národné vlády a nevládne

organizácie na základe ktorého si jednotlivé štáty majú možnosť vytvoriť svoje vlastné národné legislatívne úpravy zamerané na túto problematiku.

Informácie prezentované na pracovnom stretnutí sú nevyhnutným podkladom pre ďalšiu prácu expertov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva pri príprave odporúčaní a legislatívnych úprav zameraných na problematiku zabezpečenia vyhovujúcej kvality vnútorného ovzdušia v školách, ktoré nepôsobí nepriaznivo na zdravie detí a školských pracovníkov.

2. Projekt „Zdravie a kvalita ovzdušia verejných budov v Slovenskej republike“

V súvislosti s výzvou vyhlásenou Európskou komisiou na predkladanie projektov v rámci finančného nástroja pre životné prostredie LIFE+ 2012 bol prostredníctvom nástroja e-proposal vypracovaný a na MŽP SR – sekcia environmentálnych programov a projektov predložený projekt „Zdravie a kvalita ovzdušia verejných budov v Slovenskej republike“. MŽP SR vypracovalo k predmetnému projektu pozitívne stanovisko a bude podporovať implementáciu aktivít tohto projektu, ktorý je v súlade s hlavnými prioritami Stratégie redukcie jemných prachových častíc PM₁₀. V roku 2013 sa k návrhu realizácie projektu očakáva vyjadrenie Európskej komisie.

3. Plnenie úloh v rámci peľovej monitorovacej stanice.

Od roku 2004 je peľová monitorovacia stanica zaradená do Európskej siete peľových staníc. V súlade so zákonom č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel bolo pracovisko odboru lekárskej mikrobiológie - biológie životného prostredia pri RÚVZ Banská Bystrica ustanovené koordinátorom Peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR. Toto pracovisko sa aj v roku 2012 venovalo monitoringu ovzdušia v Banskej Bystrici, koordinácii činnosti monitorovacích staníc pri RÚVZ v SR, validácii metódy a medializácii peľových správ (február-november):

- www.vzbb.sk , www.zdravie.sk a www.alergia.sk
- týždenná aktualizácia textových peľových správ pre Banskú Bystricu (www.vzbb.sk), peľových správ pre SR (www.alergia.sk), tlačové správy pre médiá.

Celkom bolo vypracovaných cez 40 regionálnych správ za Banskú Bystricu a taký istý počet aj za SR. Okrem toho boli poskytnuté rozhovory pre niektoré denníky, rozhlas a televízne vysielanie.

4. Konzultácie k problematike alergénov vo vnútornom prostredí (roztoče, spóry plesne) a konzultácie v rámci peľového monitoringu.

V rámci metodickej činnosti boli poskytnuté konzultácie k problematike alergénov vo vnútornom prostredí (roztoče, spóry plesní) a konzultácie v rámci peľového monitoringu.

Písomnou formou riešená žiadosť o poskytnutie informácií o vhodnosti výsadby alergologicky významných drevín v miestach vysokej hustoty osídlenia na sídlisku v BB.

V spolupráci s HŽP Veľký Krtíš riešenie problematiky výskytu alergénov roztočov vo vnútornom prostredí.

Stáž na pracovisku BŽP v rozsahu štyroch dní zameranú na metódy odberu, prípravy preparátov a diagnostiky peľových alergénov v ovzduší pre potreby PIS absolvovala Mgr. Eva Barátová z RÚVZ NR.

Lafférová, J., konzultant diplomovej práce (*ukončená v roku 2012*)

Bc. Andrea Medovarská: „Invázne dreviny Zvolenskej kotliny a ich alergénny potenciál“, magisterská záverečná práca, TU Zvolen, Fakulta ekológie a enviromentalistiky

Metodická a odborná pomoc pri riešení študentských vedeckých prác zameraných na problematiku alergénov roztočov - Mária Beňová, Katarína Országhová – študentky gymnázia

v Žiari nad Hronom. (Práce boli ocenené na festivale vedy mladých a následne úspešne odprezentované na študentských vedeckých fórach v USA a Zaragoze.)

Prednášková činnosť:

1. **Slotová, K.:** Európska štúdia DEMOCOPHES – ľudský biomonitoring. Celoústavný seminár vysokoškolákov, RÚVZ Banská Bystrica, 24.4.2012.
2. **Slotová, K. ,** Nováková, J., Hamade, J.: Aktuálne téma v oblasti hygieny detí a mládeže. Projekt „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, RÚVZ Banská Bystrica, 10.07.2012.
3. **Slotová, K.,** Nováková, J., Hamade, J.: Aktuálne téma v oblasti hygieny detí a mládeže. Projekt „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, RÚVZ Banská Bystrica, 07.08.2012.
4. **Slotová, K.:** Faktory vnútorného ovzdušia budov a ich vplyv na zdravie obyvateľov. Projekt „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, RÚVZ Banská Bystrica, 02.10.2012.
5. Halzlová, K., **Slotová, K.,** Jajcaj. M.: Democophes: Investigation of mother's and children exposure to environmental contaminants in Slovakia – poster. Konferencia „Human biomonitoring (HBM) – Linking Environment to Health and Supporting Policy“, Golden Bay Hotel, Larnaca, Cyprus, 22.-25. 10.2012.
6. **Lafférová, J.,** Hochmuth, L., Benčaťová, B., Snopková, Z.: Peľová sezóna 2011 na Slovensku. Poster. In: X. martinské dni imunológie : 21.- 23.marec 2012,, Martin
7. **Lafférová, J.,** Benčaťová, B.: Problematika výskytu ambrózie na Slovensku. Prednáška. In: X. martinské dni imunológie : 21.- 23.marec 2012,, Martin.
8. **Lafférová, J.,** Slotová, K.: Alergény roztočov bytového prachu z pohľadu verejného zdravotníctva. Prednáška. In: X. martinské dni imunológie : 21.- 23.marec 2012,, Martin.
9. **Lafférová, J.,** Benčaťová, B.: Problematika výskytu ambrózie na Slovensku. Prezentácia. In: X. martinské dni imunológie : 21.- 23.marec 2012,, Martin (publikované na CD z konferencie).
10. **Lafférová, J.,** Slotová, K.: Alergény roztočov bytového prachu z pohľadu verejného zdravotníctva. Prezentácia. In: X. martinské dni imunológie : 21.- 23.marec 2012,, Martin (publikované na CD z konferencie).
11. **Lafférová, J.,** Hochmuth, L., Benčaťová, B., Snopková, Z.: Peľová sezóna 2011 na Slovensku. Poster. : In: XI. Ročník vedeckej konferencie : Monitorovanie a hodnotenie stavu životného prostredia, 20. septembra 2012, Zvolen.
12. **Lafférová, J.,** Benčaťová, B.: Analýza výsledkov peľového monitoringu vybraných alergénov za roky 2009-2012 v Banskej Bystrici. Prednáška. : In: XI. Ročník vedeckej konferencie : Monitorovanie a hodnotenie stavu životného prostredia, 20. septembra 2012, Zvolen.
13. **Lafférová, J.,** Benčaťová, B.: Analýza výsledkov peľového monitoringu vybraných alergénov za roky 2009-2012 v Banskej Bystrici. In: XI. Ročník vedeckej konferencie : Monitorovanie a hodnotenie stavu životného prostredia, 20. septembra 2012, Zvolen (zborník v tlači)

Publikačná činnosť:

1. Halzlová, K., **Slotová, K.,** Jajcaj. M.: Democophes: Investigation of mother's and children exposure to environmental contaminants in Slovakia. Zborník abstraktov z konferencie „Human biomonitoring (HBM) – Linking Environment to Health and Supporting Policy“, Golden Bay Hotel, Larnaca, Cyprus, 22.-25. 10.2012, p.86.

Účasť na seminároch, kurzoch, konferenciách:

MUDr. Katarína Slotová, PhD.:

- Projekt SINPHONIE, záverečné pracovné stretnutie, prezentácie priebehu realizácie a výsledkov projektu, Szentendre, Maďarsko, 10.9. – 12.9. 2012
- Projekt „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, RÚVZ Banská Bystrica, 10. 07.2012, 07.08.2012, 02.10.2012
- Konferencia „Human biomonitoring (HBM) – Linking Environment to Health and Supporting Policy“, Golden Bay Hotel, Larnaca, Cyprus, 22.-25. 10.2012

Pracovníci OCHA sa zúčastnili viacerých odborných podujatí a pracovných stretnutí, ktoré boli zamerané na problematiku kvality vnútorného ovzdušia vrátane metód jeho monitorovania.

Ing. A. Pížíková, Mgr. E. Krčmová, Ing. D. Borošová, PhD. sa zúčastnili III. Vedeckej konferencie „Využitie experimentálnych metód pri ochrane zdravia obyvateľstva a životného prostredia“ 11. 9. 2012 v Košiciach.

Ing. D. Šaligová sa zúčastnila zasadnutia pracovnej skupiny pre chémiu ovzdušia v 26.6.2012 na RÚVZ v Nitre, ktoré sa venovalo príprave odborného usmernenia pre odbory ovzdušia.

V marci 2012 pracovníci Oddelenia pre meranie expozície na pracoviskách a vo vnútornom prostredí organizovali odborné cvičenie pre študentov študijného odboru Environmentálna analytická chémia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Cvičenia boli zamerané na praktickú prezentáciu metód, ktoré sa využívajú pri odbere a analýz ovzdušia ako aj stanovenia ukazovateľov mikroklímy v budovách.

Normotvorná časť:

V roku 2012 sa NRC nepodieľalo na normotvornej činnosti.

Práca v odborných komisiách:

MUDr. Katarína Slotová:

- je členkou poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor hygieny životného prostredia a zdravia
- je členkou pracovnej skupiny WHO pre problematiku výskytu vlhkosti a plesní v budovách
- je členkou pracovnej skupiny ÚVZ SR pre implementáciu NEHAP – CEHAP – problematika vnútorného ovzdušia budov

RNDr. Jana Lafféřsová :

- je členkou poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor biológie životného prostredia
- krajský odborník v problematike biológie životného prostredia pre Banskobystrický samosprávny kraj
- koordinuje činnosť odbornej skupiny pre peľovú informačnú službu RÚVZ v SR
- je menovaná do pozície národného delegáta Riadiaceho výboru medzinárodnej skupiny akcie COST Akcia 603 pre riešenie problematiky aerobiologického monitoringu.

Spolupráca s ostatnými pracoviskami:

Odborná spolupráca pokračuje aj s ďalšími odbornými pracoviskami v oblasti sledovania kvality vnútorného ovzdušia a prostredia budov: Slovenská spoločnosť pre techniku prostredia, Vysoká škola technická Bratislava a Košice, SZÚ Praha, 1. Lekárska

fakulta UK Praha, SZU Bratislava, RÚVZ v SR, Národné centrum zdravotníckych informácií. Spolupráca pri realizácii peľového monitoringu: RÚVZ v SR, Univerzita Komenského Bratislava, UMB Banská Bystrica, Technická Univerzita Zvolen, SHMÚ, odborní lekári – alergológovia, v rámci programu COST Akcia 603 spolupráca s odbornými pracoviskami v Európe.

Členstvo:

- Slovenská spoločnosť pre techniku prostredia
- Slovenská lekárska komora
- Slovenská lekárska spoločnosť
- Slovenská epidemiologická a vakcinačná spoločnosť SLS
- Slovenská botanická spoločnosť
- Slovenská komora iných zdravotníckych pracovníkov

Medzinárodné aktivity:

1. V rámci aktivít Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie detí (CEHAPE) bol z EC - Directorate – general for Health and Consumers zaslaný pripravovaný dokument o národných iniciatívach a postupoch v oblasti zabezpečovania kvality vnútorného ovzdušia škôl za účelom jeho preštudovania, doplnenia a zaslania pripomienok. K uvedenému dokumentu pod názvom „SINPHONIE – Risk management and development of guidelines/recommendations. Summary of national initiatives on indoor environments in schools in European countries“ boli zaslané doplnenia a pripomienky 31.10. 2012.
2. Oddelenie biológie životného prostredia bolo od roku 2009 zapojené do medzinárodného projektu COST Akcia ES603 v riešení problematiky aerobiologického monitoringu. RNDr. Lafférová bola menovaná do pozície národného delegáta Riadiaceho výboru. V rámci medzinárodnej spolupráce a úloh vyplývajúcich z Akcie ES603 boli v tabuľkovej forme spracované podklady do hodnotiacej správy a pre Pollen info v rámci medzinárodných multicentrických štúdií bola spracovaná sumárna správa o výskyte vybraných druhov peľových alergénov v ovzduší Banskej Bystrice. Akcia ES603 bola v roku 2012 ukončená vydaním publikácie, ktorá zhrnula najnovšie poznatky v riešených oblastiach.
3. Na základe požiadavky ÚVZ SR bola pre splnenie úlohy, ktorá vyplynula z činnosti Slovensko – maďarskej zmiešanej komisie, pracovnej skupiny pre životné prostredie a zdravie spracovaná z databázy PIS pri RÚVZ v SR hodnotiaca správa o vybraných indikátoroch do monitorovacieho systému UNIPHE (Use of Sub-national Indicators to improve Public Health in Europe) za účelom rozšírenia databázy o Slovenskú republiku. Hodnotiaca správa bola spracovaná pre vybrané alergény (peľ jelše, brezy, ambrózie a tráv) podľa predpísaných metodík UNIPHE. Do štatistických analýz boli zahrnuté výsledky monitorovania za roky 2010 – 2012 z databázy monitorovacích staníc PIS pri RÚVZ BB, ÚVZ SR, RÚVZ KE, RÚVZ NR, RÚVZ TT a RÚVZ ZA. Uvedené informácie a údaje budú slúžiť aj ako podklad pre vypracovanie dokumentu „Hodnotenie zraniteľnosti obyvateľstva SR v súvislosti s klimatickými zmenami“ a testovanie indikátorov vplyvu klimatických zmien na zdravie obyvateľov v rámci kapitoly Klimatické zmeny a zdravie Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP IV), ktorý bol schválený uznesením vlády SR č.10/2012.

Legislatívna činnosť:

V roku 2012 sa NRC podieľalo na príprave legislatívy.

- Príprava návrhu novely vyhlášky MZ SR č.259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia
- Príprava návrhu novely vyhlášky MZ SR č. 554/2007Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo
- Príprava návrhu novely vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti a prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

MUDr. Katarína Slotová, PhD.
vedúca NRC